

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1371

Vragen van het lid **Van Toorenburg** (CDA) aan de Minister van Veiligheid en Justitie over *uitlevering van een levenslange gedetineerde in Nederland naar Engeland* (ingezonden 11 januari 2016).

Antwoord van Minister **Van der Steur** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 2 februari 2016).

Vraag 1

Kunt u aangeven wat de aanleiding is geweest voor u om een procedure te starten om de levenslang veroordeelde Daniel S. over te plaatsen naar Engeland?¹ Kunt u voorts aangeven waarom het Openbaar Ministerie hier geen bezwaar tegen heeft gemaakt? Wat is de stand van zaken in de procedure nu?

Antwoord 1

Zoals ik ook uiteen heb gezet in het antwoord op de vragen 1, 2 en 3 van het lid Van Nispen (SP) over de overdracht van een tot levenslang veroordeelde aan Engeland (Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2015–2016, nr. 1370), is de desbetreffende gedetineerde op 8 juli 2008 onherroepelijk veroordeeld tot een levenslange gevangenisstraf voor moord. Naar aanleiding van deze veroordeling is betrokkene ongewenst vreemdeling verklaard. Met het oog op de ongewenstverklaring en ook omdat de zaak in principe voldeed aan alle criteria voor overbrenging, heeft de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) het initiatief genomen – dat wil zeggen een voornemen tot een besluit kenbaar gemaakt – om de tenuitvoerlegging van de straf over te dragen aan het Verenigd Koninkrijk. Het voorgenomen besluit tot overbrenging is per brief d.d. 5 januari 2015 naar betrokkene gestuurd en – in overeenstemming met de gebruikelijke procedure – aan het openbaar ministerie (OM) voorgelegd voor advies. Het OM heeft in eerste instantie positief geadviseerd. Bij dit advies zijn de nabestaanden ten onrechte niet betrokken. Op 11 januari jl. heeft het OM alsnog met de nabestaanden over het voorgenomen besluit tot overbrenging gesproken. Bij die gelegenheid heeft het OM ook zijn excuses aangeboden voor deze gang van zaken. Het gesprek heeft ertoe geleid dat het OM op 13 januari jl. negatief heeft geadviseerd ten aanzien van een eventuele overdracht van de tenuitvoerlegging van de straf aan het Verenigd Koninkrijk. Gelet hierop heeft DJI het voorgenomen besluit op 20 januari jl. ingetrokken.

¹ «Nederland wil af van levenslang gestrafte Brit», Dagblad van het Noorden. 26 november 2015.

Dit betekent concreet dat er op dit moment géén sprake meer is van een (voorgenomen) besluit tot overdracht van de tenuitvoerlegging van de straf.

Vraag 2

Kunt u aangeven of het ooit eerder is voorgekomen dat een in Nederland levenslang veroordeelde is uitgeleverd aan het buitenland? Wat was (per casus) de reden daartoe? Kunt u (per casus) aangeven of de situatie zich heeft voorgedaan dat de betrokkene vervolgens in het betreffende land is vrijgekomen in plaats van zijn levenslange straf te hebben uitgezeten?

Antwoord 2

Het is nog niet voorgekomen dat een in Nederland tot een levenslange vrijheidsstraf veroordeelde werd uitgeleverd aan het buitenland.

Vraag 3, 4

Kunt u aangeven wat er gebeurt met de levenslange veroordeling van Daniel S. wanneer hij definitief wordt overgeplaatst naar Engeland? Bestaat er een kans dat Daniel S in Engeland (eerder) vrijkomt in plaats van dat hij zijn levenslange straf uitzit? Kunt u de relevante wet- en regelgeving in Engeland beschrijven?

Antwoord 3, 4

Zoals ik reeds heb aangegeven in het antwoord op vraag 1, is er geen sprake meer van een (voorgenomen) besluit tot overdracht van de tenuitvoerlegging van de levenslange straf aan het Verenigd Koninkrijk. Daarmee is de relevantie van de Engelse wet- en regelgeving komen te vervallen.

Vraag 5

Deelt u de mening dat een levenslang opgelegde straf in Nederland ook écht levenslang dient te worden uitgezeten, uitgezonderd de situatie dat gratie wordt toegepast krachtens de daartoe gestelde wettelijke mogelijkheden en dat indien tot overleving wordt overgegaan, deze levenslange straf gecontinueerd dient te worden?

Antwoord 5

Ja, ik vind inderdaad dat een levenslang opgelegde gevangenisstraf levenslang moet zijn, behoudens gratiering. Wel heeft de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie tijdens de begrotingsbehandeling in november jl. in de Tweede Kamer meegedeeld dat hij momenteel aan het verkennen is hoe de tenuitvoerlegging van de levenslange gevangenisstraf zou kunnen worden vormgegeven, met inachtneming van actuele (inter)nationale jurisprudentie. De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie heeft tijdens de begrotingsbehandeling de toezegging gedaan dat ik de Tweede Kamer hierover in het eerste kwartaal van 2016 per brief zal informeren.

Vraag 6, 7

Begrijpt u de bezwaren van de nabestaanden van de heer Meesters tegen de overleving van Daniel S. naar Engeland, gelet op diens schokkende gepleegde delict waarvoor hij onherroepelijk is veroordeeld?² Op welke wijze kunnen zij en/of andere instanties nog bezwaar maken tegen de overlevering van S.?

Heeft u überhaupt rekening gehouden met de nabestaanden in de beslissing om deze procedure tot overlevering te starten? Klopt het dat zij hier niet vooraf over zijn ingelicht?³ Waarom niet?

Antwoord 6, 7

Zoals ik heb aangegeven in het antwoord op vraag 1 heeft het OM, die aan DJI advies uitbrengt in dergelijke overdrachtsprocedures, de nabestaanden op 11 januari jl. alsnog gesproken over deze zaak en zijn bij die gelegenheid ook excuses gemaakt aan de nabestaanden. Naar aanleiding van het gesprek heeft het OM negatief advies uitgebracht over een eventuele overbrenging en heeft DJI het (voorgenomen) besluit tot overdracht van de tenuitvoerlegging

² «Justitie belazert de samenleving», Dagblad van het Noorden. 24 december 2015.

³ Idem

van de straf ingetrokken. Ik betreur het dat de nabestaanden niet eerder zijn geïnformeerd over het voorgenomen besluit om de tenuitvoerlegging van de straf van betrokkene over te dragen aan het Verenigd Koninkrijk.

Vraag 8

Wat is de reden dat het OM niet om uitlevering heeft gevraagd van Robert D., de persoon die in december 2015 is aangehouden en door het OM wordt gezien als opdrachtgever van de moord op de heer Meesters?

Wat is de reden dat het OM ook niet in 2008 verzocht heeft om uitlevering toen deze gelegenheid zich voordeed bij een arrestatie van Robert D. in Dubai?⁴

Antwoord 8

Het OM zag onvoldoende concreet en direct bewijs voor betrokkenheid van Robert D. en verwachtte ook niet dat te kunnen verkrijgen. Daarom heeft het OM niet om uitlevering van de persoon in kwestie verzocht.

⁴ Idem